

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Mártzius' 28-dikén, 1826.

P o r t u g a l l i a.

Ismét gyászba boríta a' halál egy fényes Királyi Udvarát, a' Leghüségesebb Felség' Udvarát. Lisbonából így írtak Bétsbe folyó Mártz. 6-dikán: — „

„Ő Felségére a' Császárra és Királyra e' h. 4-dikén délután Kolika jött, melly a' következett éjjel olly erőre kapott, hogy ő Felsége a' maga elmebéli jelenvalóságát elvesztené. Az Orvosok a' nyaváját Tagszaggatással öszszekaptsolt Gutaütésnek (Convulsiv. Apoplexiának) lenni nyilatkoztatták. A' következett reggel valamivel jobbatskán érezte magát ő Felsége, 's ezen nap (Mártz. 5-dike) tsendesen és fájdalmak nélkül telt-el; hanem 6-dikban reggeli öt órakor újabban rájött a' betegség, 's 7 óráig tartott, 's a' Kurírnak elindulásáig, a' melly délután 2-tőkor történt, hevesen megújult. — Ő Felsége ötödikben Régenséget nevezett-ki maga helyet, a' melly Isabella Maria, Csász. Kir. Herczegaszszonyból, és négy Státustanátsosokból áll, a' kik ezek: Herczeg Cadaval, a' Lisbonai Patriárcha, Gróf de los-Arcos, és Marquis Valada.“

„Egy Telegrafusi tudósítás, a' melly e' h. 17-dikén érkezett Párisba, azt a' szomorító tudósítást vitte oda, hogy ő Leghüségesebb Felsége Mártz. 10-dikén estve felé meghalt légyen. A' 6-dikban eléfordult Crisis után egész 9-diknek estvéjéig semmi újabb elnehezülés nem mutatta magát: hanem azon estve ismét olly

erővel megújult a' nyavalya, hogy hűséges alattvalójinak szomorúságára, 24 óráknak eltelésével, meg kellett halnia.

B r a s i l i a.

Folytatása a' félbe maradott Had-hirdetésnek: — „

„Illy környülállások között nem vala a' Leghüségesebb Felségnek (a' Brasiliában akkor Országló Királynak) mit tenni egyebet, hanem tsak, hogy ezen vakmerő-bátor Bitangolót az Uruguay' vizén túl kergesse, 's az után a' maga sergei által ezen víznek bal partjait elfoglaltassa. Ezen plánumnak következésében, melynek végrehajtása sok áldozat-tételekkel vásároltatott-meg, just szerzett magának Brasilia azon tartományhoz, a' melynek Ura Artigás vala, kinek független Uralkodását Buenos-Ayres már megesmerte vala. A' Brasiliai sergeknek oda való bemenetele a' rendetlenségeknek és elnyomásoknak véget vetett; 's a' La-Plátán innen lakó népek, a' békességet helyreállítatva 's tartományaikat egy tyrannusi uralkodásnak és a' polgári hadakozásnak pusztításaitól megmentetve lenni szemlélvén, tellyes háládatosságot nyilatkoztattak érlette.

„Azután négy esztendőig meg nem zavartatott a' közönséges tsendesség; mindenek azt mutatták, hogy a' részrehajlások megnyugodtak, hogy Brasiliának határai bátorságban vagynak, 's hogy a' La-Plátán innen lakó nemzetek meg vagynak állapotjokkal elégedve, 's azzal, hogy mind

ezekkel a' jókkal a' Portugallus Királynak oltalma alatt élhetnek. Buenos-Ayres azonban meg nem szűnt legveszettebb és egy jó rendben lévő Országloszékhez legilletlenebb eszközöket fordítani a'-végre, hogy Banda - Orientálban egyenetlenkedésnek magvát hintezzen-el, 's ugyan-ott a' Rio-de-Janeroi Udvar ellen, mellyet mint Tyrannust 's mint Bitangolót úgy vádolt, pártoskodást formáljon, azt a' vélekedést vervén valamint a' pártos fejekbe úgy a' tsendes polgároknak elméjékbe is, hogy Artigasnak megverettetésekor a' Brasiliai sergeknek is oda kellett volna hagyni Montevideó városát.

„Hanem, ha ezen tartomány nem bírt azzal a' tulajdonsággal, hogy egy független Státust formáljon, és ha azt az anya (Spanyol) ország magának meg nem tartotta, nem oltalmazhatta vagy nem akarta, kinek kezébe köteleztetett volna azt a' Rio-de-Janeroi Udvar által adni, a'-nélkül, hogy Brasiliának bátorsága ne veszedelmeztetődjék, és a'-nélkül, hogy ezen tartomány, a' Banda-Orientál, maga is azon pusztulásra 's vérontásra ismét ki ne tétetődjék, a' melynek már egyszer theátruma vala? De ha igazságos és a' czéllal megegyező lett volna is az, hogy a' Brasiliai sergek a' Banda-Orientálból kijőjenek: ugyan hogyan tarthatott volna Buenos-Ayres, a' ki már ennek függetlenségét megesmerte vala, just ennek elfoglalására? És valyon Buenos-Ayres, a' melly maga is pártoskodások által szaggattatott, szolgálhatott volna-é Brasiliának ezen rendkívül való környülállások között, kezességül azért, hogy azon veszedelmek, mellyeknek már egyszer kitétetődött vala, többé elé nem fognak fordulni, 's megfordithatta volna-é valyon Buenos-Ayres azon kárvallásokat Brasiliának, mellyeknek megkívánására néki kétségbe-hozhatatlan jussa lett volna, és a' mellyek többre tel-

tek, mint a' mennyit az egész elfoglaltott Banda-Orientál ér.

„Így állottak a' környülállások, midőn Király ő Felsege, Európába lett visszatérésekor nemes szívének érzését követvén arra határozta magát, hogy minden részrehajlások előtt kimutassa nagy lelkőségét, az által, hogy az egész Banda-Orientálból nemzeti képviselőket hívatván össze rendkívülvaló Congresszusra Montevideóba, erre bizza, hogy a' tartomány' jövő sorsát fontolás alá vévén, egy, a' népnek szokásaival és jóvával legmegegyezőbb Országlási módot határozzon-meg. Ennek maga Buenos-Ayres is tanuja vala, és mint hogy semmi okot nem találhatott arra, hogy egy illy közönséges módon folyó tanátskozásnak magát egyenesen ellene szegezze: erre nézve most is tsak a' maga mesterkedési szokott systemájához folyamodott, hogy a' népnek jó gondolkozását megvesztegethesse 's azt a' maga ditsőség-szomjúzó plánumajinak elfogadására tsábitások által rávehesse.

„A' Buenos-Ayresi kiküldöttek, millyenek a' Banda-Orientálban nagy sokasággal megjelentek, káromlották azon Monarkhának czélzásait, a' ki nem a' maga régi jusait, nem fegyvereinek győzedelmeit akarta használni, hanem inkább a' tartományt magát akarta meghatalmazni arra, hogy önn' jövő sorsát meghatározza: az könnyűség, mellyel a' Buenos-Ayresi Országlószek a' maga mesterkedéseit folytathatta, valamint szintén az a' méltóság és mérséklettség, mellyet a' Rio-de-Janeroi Udvar ezen veszett mesterkedéseknek megvetése által bizonyított, szükségesképpen minden egyebeknél inkább meggyőzhetik az egész világot a'-felől, hogy ezen Congresszus a' maga tanátskozásait, Brasilia' részéről telyes szabadsággal tartotta. A' Banda-Orientál külömb-külobb tartományaiból Montevideóba a' Congresszusra

összegyülekezett Képviselek, az elejikke terjesztetett fontos kérdésre nézve legnagyobb nyilvánossággal tartották a' magok tanátskozásait, és 1821-ben Jul. 31-dikén megegyeztek azon határozásban, hogy Banda-Orientalnak a' Portugalliai, Brasi- liai és Algarbiai egyesült birodalommal lejendő öszszetsatoltatását, nékiek tetszeni fogó feltételek alatt, kinyilatkoztassák. A' Rio-de-Janeriói Udvar elfogadta ezen fel- tételeket, 's ez által just nyert arra, hogy ezen illy nyilvánosságos módon tökéletes- ségre-ment öszszetsatoltatást fenntartsa 's minden megzavartatás ellen oltalmazza.

„Azonban, bár melly egyenes cél- zásokat, bár melly nyilvánosságot mutat is a' Rio-de-Janeriói Udvar a' maga tsele- kedeteiben, 's bár melly nagyon iparkod- jék is azon, hogy a' Buenos-Ayresi Or- száglószékek jó egyetértésben élhessen, ezen Orzáglószék mindazáltal soha sem- mi egyenességet nem mutatott; folyvást folytatta mesterkedéseit, 's a' czivakodás' tüzének élesztésén iparkodott, midőn ki- küldöttjei által azt hirteltette-el, hogy a' Montevideói Congresszus' határozá- sa kényszerített 's következésképpen tör- vénytelen volna.

„Miisoda tselekedet van a' világon ol- yan, a' melly, bár mi szabadsággal es- sék is és bár melly törvényes légyen is, a' legkülömbözőbb 's egymással legellen- kezőbb magyarázatoknak ki nem volna té- tetődve? Vége fogna akkor lenni az emberi társaság' bátorságának, hűségének és hi- telének, midőn erőltetési alapokat lehetne ott is feltennünk, hol annak semmi egész világos és meghatározott bizonyosságai nem lennének, 's hogyan lehetne ezen öszsze- tsatoltatást külömben is erőltetettnek tar- tani, minekutánna ezt a' tartomány Tisz- tikarjai Király ő Felségének már azelőtt is ajánlották vala, hanem ő Felsége maga nem fogadta-el? Ha egy illy Aktának hi- telesítésére megkívántató minden formáli-

tások megtartattak; ha erről nyilvánosságos tanátskozások tartattak legkissebb fegyve- res erőnek részvétele nélkül; ha a' Bue- nos-Ayresi Orzáglószék már előre, min- den tsábítási eszközöket elpróbált, hogy a' dolgot meggátolhassa; ha a' Congresz- szus által tétetett határozás a' különb- különb Kerületekben öszszehívattatott 's meg- kérdezett Tisztikaroknak voksaik által még fontosabbá tétetett öszszetsatolódási Határozás olly Clausulákat is foglal- magában, a' mellyek Brasiliának nyilván- ságos terhére vagynak: már így tsak elég világosan meg van mutatva, hogy ezen öszszetsatolódás nem volt 's nem lehetett kényszerített. És hogy minden, ki a' Spanyol plánta-tartományoknak revolúzió- jokban tsak valamennyire jártos, jól tud- hatja, hogy azok közül egynek sints jus- sa arra, hogy a' másikon való fő urasá- got magának tulajdonithassa; ehezképpst mindeneknek meggyőződötteknek kell len- niek a'-felől, hogy Buenos-Ayres elejitől fogva igasságtalanul és ellenséges módon bánt Brasiliával, 's hogy ő most az egész világ előtt mint valamelly titokban dolgo- zó álnok ellenség úgy jelenik-meg, szaka- datlanul azon dolgozván, hogy a' Brasi- liai Orzáglószéket a' maga' munkálódásai- ban akadályoztassa 's annak bátorságát veszedelmeztesse.

„Mindjárt ezen öszszetsatolódás után tellyesen elvált Brasilia a' Portugalliai Monarkhiának minden egyéb részeitől, hogy a' Bandai lakosoknak ez által is alkalmatosságot szolgáltasson kívánságaik- nak kinyilatkoztatására, 's hogy a' Bue- nos-Ayresi Orzáglószéknek ez által is meg- mutassa, hogy kényszerített volt-é ez az öszszetsatolódás, vagy nem? A' La-platán innen lakó népség a' maga Közönséges Prokurátorának Nyilatkoztatása által, a' szomszéd Orzáglószéknek minden ellenző sugallásai mellett is, Brasiliához tsatolta magát; 's hogy ezen lépést leg kissebb

kéntelenítettés nélkül tette, legnyilvánosabban bizonyítja az a' környülállás, hogy ezen időben egy olly fegyveres tsoport volt Montevideóban, a' melly elpártolt vala Brasiliától, 's ezen öszszetsatolódást kétségkívül meggátolta volna, tsak egy akár mi részetske találtatott volna a' Bandában annak ellenzője. Kivánhat-é a' Buenos-Ayresi Országlószék még más bizonyságokat is az eránt, hogy a' Platán innen lévő lakosok szabad egyenességgel kívánták a' Brasiliával való öszszetsatolódást? ha kívánhat, itt következnek:

„A' Császárnak thrónusra lett lépésekor, melly minden Brasiliai tartományoknak nyilván kimondott 's megegyező ohajtások szerint 1822-ben Oktober' 12-dikén történt, a' Platán innen lévő lakosok azon hathatós örvendezés által, mellyet ezen, az új világ történeteinek könyvében örökre fennmarandó emlékezetű változásra nézve nyilatkoztattak, elegendőképpen megmutatták, hogy az ő részekről mindenek tellyes szabadsággal 's az ő javokra való figyelmezzel mentek véghez. Minden Tisztikarok, városok, és a' tartománynak minden sergei közönséges módon kikiáltották I-ső Pedró Császárt, 's az eránta való hűség' hitét letévén az e'-végre készült Oklevelekben nyilván kijelentették, hogy az ő tartományoknak függetlenségét és szabadságát egyedül tsak a' Császár oltalmazása teheti bátorságossá, ki a' Revolúciónak véget vett, a' nyughatatlanság' gerjesztőjinek öszszeesküvéseiket eloszlatta, 's a' népeknek jusaikat, a' köz tsendességet 's minden polgároknak bátorságát 's tulajdonát megoltalmazta.

„A' Buenos-Ayresi Országlószék az ő minden Monarkhiai intézetek eránt viseltetű gyűlölsége miatt nem titkolható tovább a' maga boszszankodását, 's midőn látná, hogy a' lakosoknak ingadozás nélkül való hűsége miatt minden mesterkedései hajótörést szenvednek, arra határoz-

ta magát, hogy Rió-de-Janerióba egy Biztost küldjön, a' ki olly parantsoló hangon, mellyet a' leghatalmasabb Státusoktól se lehetne megszenvedni, C a t h e g o r i k u s feleletet kívánt ezen kérdésre: „Öszszetsatoltatik-é Montevideó tartománya Buenos-Ayressel, vagy nem?“

„A' Brasiliai Udvar a' maga tselekedeteiben, mindenkor nyilvánoságos és egyenes lévén, legkissebbé se késedelmezett ezen Biztost elfogadni, 's néki mérséklett módon ugyan, de meghatározva kijelenteni: „Hogy ezen Udvar meg nem esmeri, hogy a' Buenos-Ayresi Országlószéknek volna az a' jussa, hogy ezen kérdést tehesse.“ A' Brasiliai Ministérium mindazáltal, hogy magaviseletét tellyesen megmenttse, tsak ugyan tett ezen rövid válosz mellé, Febr. 6-kán 1824-ben költ jelentése által, némi-némű magyarázatokat.

„A' Brasiliai Országlószék ezen egyenességgel tétetett nyilatkoztatásnak vétele után úgy mutatta, mint ha lemondana igasságtalan jus-formálásairól: hanem későbbi tselekedetei által kinyilatkoztatta, hogy valóságos czélzásait tsak eltitkólta vala, 's tsak kedvezőbb idő pontot várt Brasiliának megtámodására, de nem valami nyilvánvaló és formális hadhirdetés által (melly a' tölle illy sokszor prédikáltott egyenességhez inkább illet volna), hanem tsak legméltatlanabb 's leggyűlölségesebb mesterkedések által.

„Ezen Biztosnak, a' ki magát egyszer-smind a' Banda-Orientáli lakosok' Tolmátsának lenni mondta, Rióba lett küldtetését jól tudták ezen lakosok; hanem olly hathatósan meghatározták vala magokban, hogy Brasiliával öszszetsatolódásban maradjanak, hogy midőn a' Császár a' birodalom' Constitútzióját a' maga népeinek adni méltóztatott 's őket meghívta, hogy annak minden Czikkellyeit tellyes szabadsággal fontolják meg 's azokra való jegyzéseiket tegyék-meg, ők ezen Constitútziót,

minekutánna az a' Bandának minden kerületeiben éretten megfontoltatott, azon Clausulákna k megtartásával, mellyek az Őszszetsatolódási Aktában kifejeztetve vagynak, elfogadták.

„A' felhordott számos történetek elég-ségesek lehetnének annak megmutatására, hogy a' La-Platán innen lévő tartománynak Brasiliával való öszszetsatoltatása igazságos egyenességgel történt légyen: azonközben nem rég' ismét adá magát egy történet elé, a' melly olyan, hogy a' dolognak igazságos voltára nézve semmi kétséget hátra nem hágy. Ezen történet az, hogy a' Banda-Orientáli lakosok, a' Buenos-Ayrcsi Országlószéknek minden mesterkedései 's hitetlen ságallásai mellett is, képviselőket neveztek-ki a' Brasiliai törvényhozó gyűlésre 's a' nemzeti képviseletben való részesülésre. (A' többi következik).

Francia Ország.

Mostanság nem emlékeznek, hogy nagyobb megelekedéssel határozott volna meg valamelly jóvallatt a' Törvényhozó kamarákban, mint Vice-Gróf Chateaubriand Pairnek ezen jóvallatja a' Pairrek' kamarájában: — „

„Meg kell határoznunk, hogy törvényeinkel ellenkező bűn vagy vétkes tselekedet az, a' szerint, mint ezen tselekedetek, egyenként vétetve, az 1818-ban hozott törvény alá vonattathatnak, ha valamelly Frantzia vagy pedig valamelly Frantzia hajó a' Levántén, a' Görög tengereken, vagy a' Levántei akár mellyik ki-vagy felrakodási helyen (a' Görög 's Török partokon), akár melly feltétel 's és fogás alatt, vagy pedig, ha valamelly külső országi ember is a' Frantzia vidékeken, a' Rabszolgai kereskedésben részt veszen.“ — Chateaubriandnak azon beszéde, mellyet ezen jóvallatnak támogatására elmondott, olly nagy megelekedéssel fogadtatott,

85 vokok által 64 ellen azonnal megerősítettett a' jóvallatja. Győzedelmes beszédeben leginkább a' következő kifejezések nyerték-meg a' helybe-hagyást: — „

„A' törvény úgy mond, mellyet 1818-ban a' Rabszolgakereskedésről hoztatok, csak a' Feketéről (Szeretsenekről) beszél. Látok Algierből, Tunisból, Tripolisból egy Frantzia hajót Alexandriához kikötni, a' melly Fekete-rabszolgákkal van, mint árúportékákkal, megterheltetve. Ezen Frantzia hajóst megbünteti a' törvény, mint a' ki, által hágta a' törvényt. Ugyan azon szempillantásban bevez oda egy más Frantzia hajó szerentsetlen Görög Rabszolgákkal terheltetve, kik az Áthénai, 's Argosi elpusztított vidékekről valók. Azokat, kik ezeknek odaszállításában részesültek, semmit nem tehetnek törvényeink. E' szerint a' mi Törvényeink megbüntetik azokat, kik Fekete Rabszolgáknak eladásában részesültek, de nem büntetik-meg azokat, a' kik Fejéreknek eladásában eszközök voltak. Ez a' rettenetesség maga ellen gerjeszti a' szívet és lelket, az igazságot és okosságot, a' Vallást és az emberiséget. Isten őrizz hogy a' Feketékkel való kereskedéstől való irtódzást gyengíteni akarnám, ámbár a' Feketének mindenkor lehet az a' vizsgálatása, hogy eladattatván keresztény országba fog vitettetni, hogy ához nyujt reménséget, hogy valaha a' minden igazságtalanságoknak Megfizetője, a' más életben boldoggá fogja őtet tenni. Hanem az Arahipelagus és Peloponésus' lakosai, kik a' magok lakások' omladékjai között a' világra széllyel hurtzoltatnak, a' Hitves a' ki Férjétől elragadtatik, 's a' gyermek, a' ki szülőjinek karjai között kiragadtatik, megvásárlójiknak kegyetlen áldozatjaikká lesznek, közönséges házakba taszítatnak, 's a' magok vallását a' Mahomedével feltserélni kényszerítettnek.“

Mikor ezen kérdés felett a' Pair-kamarában folytak a' vetélkedések, igazság-

tévő Minister Peyronnet Úr törvényes okoknak felhordása által iparkodott gyengíteni a' Chateaubriand úr erősségeit. Hanem utánna Lainé fogta-fel a' jóvallat' ügyit, 's olly meggyőző volt beszédje, hogy nem tsak a' Pairek' által megerősített a' jóvallat, hanem a' külső közönségnek is nagy meglepédest okozott. Különösen egy Missolongiban lévő ifjú Görögnek levelét is felolvasta Chateaubriand, melly által nagyon megillette a' Paireket, melly levelében így kiált-fel az ifjú Görög: „Ugyan mit vétettünk mi ellenetek Frantziák!“ — hanem ezen keserves levele és felkiáltása által azon Frantziák ellen czéloz a' Görög, a' kik, mint Boyéris, nevű turbánt tettek-fel, 's az Ibrahim' Zsoldján tsatáznak a' Görögök ellen. — Chateaubriand pedig azt akarja megtiltatni a' Frantzia kereskedőknek, hogy hajójikat ne adhassák bérbe Ibrahimnak, hogy az elfogott aszszonyembereket 's gyermekeket Egyiptomba szálltassa ezen hajókon.

Újabb Tudósítások.

Feljebb megírtuk Portugalliai Cs. és K. Ő Felségének e' világból lett kimulását. Hátra hagyott Familiájáról ezen jegyzéseket közölhetjük:

Született a' boldogult VI-dik János 1767-ben Máj. 13-dikán, ki is 1799-ben, anyának a' Királynénak nevében a' Régeniséget által vévén, annak helyébe 1816-ban thrónusra következett, 's minekutánna a' Frantziáknak beütésekor egész Udvarával Brasiliába elevezett volna, ott magát a' fő városban Rióban megkoronáztatta. Feleségül vette 1890-ben, mint Brasiliai Príncz, Charlotta Joachimát, a' IV-dik Károly Spanyol Király' leányát, a' most Országoló Spanyol Király' testvérét, a' ki 1775-ben született és a' ki most özvegyen maradt — 's a' melly Házosságból, következő gyermekei maradtak hátra: —

2. Mária Theresia, Beyrai Princzaszszony, a' Péter Károly nevű Spanyol Princznek özvegye, szül. 1793-ban; a' Portugalliai Udvarnál lakik.

2. Isabella Mária Franciska szül. 1797-ben.

3. Alkantarai Péter Antal, a' Brasiliai Császár; szül. 1798-ban Okt. 12-dikén; Brasiliai Connetábelnek neveztetett 1801-ben, feleségül vette 1817-ben Austriai Leopoldina Cs. Fő Herczegaszszonyt, I-ső Ferencz Ő Cs. K. Felségének leányát, kitől 3 Princzaszszony leányai 's egy Princz fija élnek; ezen utolsó nem régen született.

4. Mária Franciska-de-Asis, szül. 1800-ban; a' Károly Spanyol Princz' Hitvese.

5. Isabella Mária, szül. 1801-ben; ki most a' Portugalliai Régenséget a' fenn nevezett 4 Státustanátsosokkal együtt, által vette.

6. Miguel Mária Evarist, szül. 1802-ben Okt. 26-kán. Ez a' Béjai Princz, a' ki nem régen Magyar Országban és Erdélyben is járt.

7. Anna Princzaszszony, sz. 1805-ben.

B é c s.

Császár Ő Felsége Mártzius' 6-dikán hagyta legelébb el az ágyat, 's ebédkezés után 3-madfél óráig maradott-fenn. Alvása és appetitusa nagyon jó van Ő Felségének; erejének nevedése a' legjobb 's legkedvezőbb várakozásnak megfelel.

A' Husvéti két napok meglehetősen szép tiszták valának Bétsben, ahoz képpent, mint az előbbeni hideg nedves napok után reménlhetők volna.

Magyar Ország.

Posony Mártz. 24-dikén: — „Nagyon felvidámitotta (így szoll a' Déák Ujság) a' 78-dik Ülésben a' T. Státusokat és Rendeket a' Mélt. Gróf Széki Teleky Jó's e f Kamarás és K. Tábla-Bárója Ő Nagyságának (*) azon Ajándékozó levele (melyről közelébb költ Ujságunkban tsak rövideden emlékeztünk vala. Conventiós pénzben 5000 forintoból álló tőkepenzt rendelt a' Gróf Úr a' Könyves-ház' Gondviselőjének. Familiai könyv-gyűjteményét pedig olly elintézés szerént ajánlotta oda, hogy ámbár mások tsak benn a' Bibliothékában olvashatják a' könyveket, a' Teleky Grófi Familia' tagjai mindazáltal azokat házaikhoz vitethessék olvasás végett. Hogy ezen hazafiui példaadás több buzgó követőkre is fog találni, semmit se' kételkedhetünk rajta: de az eránt is reménséget nyújt, hogy kezdete is illy sikeres alapokra helyeztetődvén, az egészből egy sok ideig fenn álló nemzeti alkotmány fog felemelkedni 's arra fog szolgálni, hogy a' nemzeti kimívelődés szerentsés lépéseket tehessen elő felé. — (*) Nem Ország-bárója, mint közelébb költ levelünkben hibásan irtuk).

Az is megjegyeztetik továbbá ugyan a' Posonyi Ujságban, hogy az Országgyűlési Kiküldöttségnek jóvallatja, vagy jóvallott plánuma szerént, ezen Akadémiának vagy Tudós Társaságnak helye a' Nádorispány Ő Cs. Fő Herczagsége Protektorsága alatt Pesten fog lenni, mint hogy itt minden ahoz szükséges segedelmek feltaláltatnak. Itt van tudniillik az Országnek legfőbb tudományos Intézete az Universitas, itt van az Igasság-tévő legfőbb Szék; itt a' kereskedés' közép pontja; itt Magyar Ország' virágainak minden részekről való össze folyása, mint a' mellyek megannyi segedelm-eszközei a' kimíveltetődésnek. Munkálkodása' módjáról a' Tár-

saságnak most még tsak annyi mondhatatik, hogy annak Rendszerént való és Tisztelet béli tagjai, 's némelly ott állandóképpen jelenlévők, a' magok Elölülőjök alatt, a' Nyelvnek belsejére és nem külsejére terjeszkedő (intensivam non extensivam culturam) kimíveltetését fogják szemügyre venni — 's az Országgyűlés' végződésével mind ezek azonnal elkezdődnek.

Az e' h. 17-dikén tartatott 77-dik Ülésben, midőn a' Gyűlésre özszeseregelve lévő Haza' atyjai a' Nádorispány Ő Fő Herczagsége által annak jelentésével megörvendeztetnének, hogy a' Császár és Király Ő Felsége betegsége miatt okozott félelem elenyészvén, helyette legjobb reménség foglalt volna helyet, azon mindenek víg felkiáltások által öntötték-ki szíveiknek örvendezését, 's az után a' 79-dik Ülésben e' h. 21-dikén tellyes felbuzdulással meghatározták, hogy Husvéth hétfőjén Te Deum laudamust tarttsanak, most pedig haladék nélkül az egész Magyar Nemzetnek nevében Örvendező és Szerentséltető Levelet készítsenek 's küldjenek Ő Cs. K. Felségéhez azért, hogy az Isten a' könyörgő Hívek imádságaikat meghal-gatta, 's az Ő Felsége' egészségét ennyi millió alattvalóknak örömére vissza adta, a' melly Szerentséttető Levél az Első Táblának megküldetvén egy szívvel lélekkel elfogadtatott, 's 22-dikben, a' 80-dik Ülésben, közönségesen felolvastatott, melynek tellyes foglalata itt következik Déák nyelven: —

Gratuloriae Regni Statuum ad Suam Majestatem, ob recuperatam valetudinem.

Sacratissima Caesarea et Regia Apostolica Majestas.

Domine Domine Clementissime.

De Salute Majestatis Vestrae, periculis adversae valetudinis exposita, anxios

nos, et trepidantes, sollicitudo prope confecit, dum nostris, et universi Populi supplicibus votis propitia Divina Bonitas, conservatione Majestatis Vestrae Sacratissimae, nos clementer consolari dignata est.

Quia felicitas publica, Majestatis Vestrae incolumitati arctissimo juncta esset vinculo, discriminis, quo haec tentabatur magnitudine, fideles Majestatis Vestrae subditos vehementer percussos fuisse, quemadmodum incerto adhuc Providentiae nutu, diffusus in omnium animos dolor, ita allatis laetioribus nunciis succedens gaudium, animorumque serenitas testatum reddiderunt.

Nemo enim est, qui in Majestate Vestra Patrem tenerrimum, et gravibus vicissitudinibus exagitatae prosperitatis publicae Restauratorem, filiali cultu, homagialique devotione gratus non veneretur; nos vero, spes quoque nostras quovis periculo salutis Majestatis Vestrae in discrimen trahi intime convicti simus, et ideo:

„Liberati maxima sollicitudine, Divinum Numen, cujus Benignitate Majestas Vestra Salutem, nos vero Patrem Patriae recuperavimus, pro tanto beneficio enixa devotione adoramus, precamurque ardentissimis votis, ut Majestatem Vestram pro felicitate populorum, glorioso Ejusdem Sceptro subjectorum, in multos adhuc annos sospitet, incolumemque servet.

Quem grati, devotissimique animi sensum, ut Majestas Vestra Sacratissima benigne suscipere dignetur, humillime oramus, Gratiisque et Clementiae Regiae profundo cum subjectionis cultu commendati emorimur. Datum e Sessione nostra Diaetali Die Vigesima secunda mensis Martii Anno Domini Millesimo Octingen-

tesimo Vigesimo sexto, in Libera Regia-que Civitate Posoniensi celebrata.

Majestatis Vestrae Sacratissimae humillimi Capellani et Servi, perpetuoque fideles Subditi, Status et Ordines Regni Hungariae, Partiumque adnexaram Diaetaliter congregati.

E r d é l y.

Erdélyben ŐCsászári Királyi Felsége Gróf K o r n i s Mihály Úr Ő Nagyságát, eddig volt Kormányzéki Titoknokot, Nemes Kővár Vidék' Fő Kapitányi Administratorává; — Gróf N e m e s János Úr Ő Nagyságát, arany kultsost, és Kormányzéki Titoknokot, Nemes Fogaras Vidék' Fő Kapitányi Administratorává; — Báró N a l á c z i Jó'sef Úr Ő Nagyságát, arany kultsost, és Kormányzéki Titoknokot, Nemes Torda Vármegye' Fő Ispányi Helytartójává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

A' Károly-Fejérvári Káptalanban pedig ilyen előmozdítások történtek: Fő Tisztelendő H e n e Ferencz Úr Nagy Préposttá; Fő Tisztelendő S z a b ó János Úr, a' Kormányzéknél Referens, Lectorrá; Fő Tiszt. J o m l y Károly Úr, Kolosvári Plébánus, Cántorrá; Fő Tiszt. B e d e Jó'sef Úr, Astronomus, Custossá lettek.

I g a z í t á s o k — mult postán az újságunkban néhány első árkusokon ezen hibák mentek-el: 1-ső lap. 2-dik hasáb. alólról 10-dik sor, olálkodásni, olálkodni helyett — 186 lap. 2-dik hasáb. alólról 6-dik sor Magy, Nagy helyett — 189 lap. 1-ső hasáb. felső sor. városán, városán helyett.